

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrto leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Žanjica.

(Narodna. Zapisal Gorski.)

Po Kranjskem, Koroškem
Mi ajda zori,
Dekle jo žanje,
Jo roka boli.

Tri dni jo je žela,
Tri snope je imá,
Poglejte ji roke:
Kak' žuljave ima!

Tri dni jo je mlat'la,
Tri firkle je ima,

Poglejte ji roke:
Kak' žuljave ima!

Sem vozil na Kranjsko,
Sem zvrnil za kraj,
Sem dekle poklical:
Pomagaj mi zdaj!

Le gor' mi pomagaj,
Podaj mi rokó,
Za srečo mi prosi,
Da pridem v nebo!

Moderni Apostato.

(Dolgočasna povest naše dobe, spisal Jean Veritable.)

III.

Po tem dogodku pa je postala gospa Poreden ne-
navadno tiha, Milka prevzela je z naudušenjem zapu-
ščeno stališče. Poreden, kateremu je bilo doma pri takej
tišini dolg čas in kateri ni rad poslušal dekličinega
blebetanja, ostajal je navadno v gostilni, kjer ga je že
čakalo nekaj kmetov in prav ponižno povpraševalo go-
spoda „omcdinerja“ za svét. Bog vé, če bi jih imel to-
liko na izber, da ni bilo pred njim vedno polnega ko-
zarca. Vino pa mu je obsenčilo glavo proroškim duhom
in žarki razsvetljenja odsvitali so se s čela. Kadar pa
je bilo le preveč polnih čas, tedaj so mu zginili svetli
duhovi in tema, grozna tema zavladala je v široki
glavi. Ali i tedaj ni pozabil svojega gesla, i tedaj ga ni
zapustila sebičnost, pardon varčnost. Ah, dobrota je si-
rota na tem svetu, tega se je držal naš birič in na
prste lahko šteješ one, katerim je kaj govoril zastoj.
Ljudski hvaležnosti je malo upal in pritrditi moram, da

ni bil baš v tej svoji sodbi na krivi poti. Prihajal je
še večkrat kot preje pijan domov, ali žena mu ni rekla
ničesar. Najbolj se je temu čudil on sam.

Žalibože, da ni namenjeno človeku šetati se vedno
v sreče žarkih. Prešli so meseci in pozabili so se
stari spomini, pozabil se je Jurij Kavka v trgu. Zginil
je v temnih, neprijaznih zidovih bolnišnice soseskine.
Revež bil je bolan na duhu in na telesu.

Zopet je jela biričevka (kakor so jo imenovali
kmetje mej seboj) kregati, letala še celo h gospodoma,
tožila še bolj svoje trpljenje ne le staremu župniku, tudi
mlademu, na novo prišlemu gospodu Janezu. Ali gospod
kapelan niso bili tako potrpežljivi, ampak vsi goreči za
čast in slavo božjo in pozvali so moža k sebi, ostro ga
pokarali in bistrim očesom gledali po obiskovalcih ža-
grada. Gorje, če ga je kedaj manjkalo. Zopet ostra pri-
diga tukaj in toča, blisk in grom doma. Zaradi sitnostij

podvrgel se je temu moraličnemu nasilju, ne da bi se ga ravno prijala posebno kapelanova beseda. Res žalostno je že bilo njegovo dušno življenje in zadnji čas poboljšanja. Jel se je delati pobožnega, a v duši grešni, nepoboljšljivi sklenil je črno osveto nad ženo in nad kapelanom. Tako s prva! Ali težko je bilo najti pege na pobožnem služabniku Gospodovem in težje še na pobožni dekli njegovi. Novodobni Alojzij je trdo stiskal nase plašč bogaboječnosti in zaman so bile misli hudobne, pregrešne misli, ki so mu rojile v njegovih možganih, a brezuspešni so bili tudi vedni napor krščanske ljubezni, po kateri je brskala njegova žena po njegove duše trdi ruši. Pri vseh teh neugodnostih dušnega stanja delal se je „brumnega“. Morda bi poslednjič kaplja za kapljo, ki je trkala in kapala na trdo rušo, zdolblja trdi kamen dušne malomarnosti, da se ni tedaj nastanila v našem trgu mlada udovica, odprla gostilno prav po nepotrebnem, kakor je trdila precejšnja kopa naših krčmarjev. Točila je dobro vino in kazala rada svoje bele zobe in malopridni jeziki trdili so, da na samem posameznikom naše „elite“ družbe še kaj več. Dvomili so nekateri, če so zobje vzrasli na njenem zelniku, reči sem hotel, njenih čeljustih in za nas nezvedenca je to težko, akopram važno vprašanje. Pri njej so se shajali oženjeni uradniki in stari samci in mej to družbo pomešal se je tudi naš birič. Radi ga sicer niso gledali „roues de notre village“, ker pa je imel precej trdo kožo za njih neslane dovtype, odpodili ga niso. Burke, katere so uganjali z njim, poroditi se mogo le v glavi starih, brezdelnih birokratov in večkrat presegale so mejo olike. S tem bil je vsprejet in tudi on se je rad zabaval z vdovico na samem. Ni bil ravno napačen človek, ali vdovici, ki se je štela izobraženim, predsedala je kmalu njegova družčina in prepovedala mu je nedolžno veselje. Ker pa ni bil ravno izbirčen in kazal precej dober ukus, sprijaznil se je z njeno deklo, mlado, a pretkano osebo, kateri je narava podelila razven dobrega jezička, močne debele ude, prsi medicijske Venerine, meča slonove in oči volovske, kakor se izraža Homer. Več, kakor se spodobi oženjencu, ostajal je v gostilni. Spozabil se pa ni bil, vedno se je spomnil svoje žene in tudi malce vere se mu je zbudilo v prsih po naučenih in neutrudnih pridigah gospoda kapelana. Popolnoma ni mogel pustiti gostilne. Da je njegovega zakona boljša polovica opazila to davno, razumeje se. Seveda jej ni bilo po volji in vedno ga je „z lepo in z grdo“ spominjala, naj ne pozabi svoje neumrljive duše. Kedar mu je govorila mirno, tedaj se mu je vsekdar vzbudil kes in sklenil je opustiti gostilno, sklep, kateri je ravno tako hitro prelomil. Na potu poboljšanja je že bil in pozabil je skoro vso osveto. Le kadar je bil vina poln, tedaj so se mu vzbudili s prejšnjo silo stari naklepi, kateri pa so ostali le v glavi in si niso upali na dan. . . . Saj pravim, pa pridejo čudni slučaji v naše življenje, uničujoči dobre sklepe in zaslepljeno postane duševno naše oko, da zgubi svoj smoter, fenomeni, prikazni se mu utrde v glavi, katere morda še istinite niso, samo skušnje in zapeljivosti satanske. Komaj smo trdni v veri, že prilomasti skušnjava in zamori vere najlepše cvetove, kateri so s težkim trudom pridobili tal v naši duši. —

Nesrečen slučaj nanesel je očem našega junaka čudno prikazen pri belem dnevu, sam se je čudil temu, neverjetno majal z glavo potem pa streznivši se svojega presenečenja robato zaklel, kakor drugi grešni ljudje. Ne vprašajte, zakaj se je čudil in zakaj končal svoje začu-

denje s krepko kletvico. Jedinu le prikazen bila je uzrok temu, prikazen, katero je prav hudoba peklenska načarala pred njegove oči. On pa je bil mahom razčaran, vsa pobožnost, katero je nosil pri sebi dosedaj, zginila je v oblake in vrtela se v njih, pridružila se jim in rodila pohleven in pobožen dežek. Pero se mi ustavlja, popisati zlobo peklensko. Krasna slika je bila, peklensko krasna, a tudi peklensko pregrešna. Na sliki videl si Milko rudečo kot mak, z dvigajočimi se prsi, in zraven nje ne, ni mogoče, mladega gospoda kapelana. Poljubila sta se. Lep je bil naš kapelan, velik, precej okrogel in gladkega, žensko-nežnega lica in mlad, silno mlad, a vender goreč, silno goreč. Ni čuda torej, da je Milka raje gledala njega, nego (trške) fante. Vrh tega še pobožna vzreja tete njene, vse to je silno uplivalo nanjo. Kje je zagledal to pregrešno sliko, namalano s kistom peklenščeka? V farovži, v istini Vam pravim, v farovži. Hudič je lažnik in oče laži . . .

Poređen prišel je službeno gori radi opravkov in zastonj iskal gospoda kapelana v sobah njegovih, samo to čudno sliko videl je z mostovža v hladnici. Kuharica pa je tedaj že poklicala gospoda k biriču. Malo rudeči so bili, a vedno ponosni. Tako ponosno gleda le nedolžno oko, samosvestno oko človeka brez krivde, a naš birič bil je zaslepljen po navidezni prikazni. Odpravivši svoj posel, poklical je Milko in nikakor ni hotel verjeti, da je ni. „Ravno preje sem videl na vrtu golobičico nedolžno in goloba“, dejal je s sarkasmom, kateri se pa nikakor ni prijel kapelana. Oko njegovo bilo je še vedno jasno in sveta jeza mu je prešinjala obraz, svitala mu iz oči.

„Glejte, da se mi spravite z očij, nepoboljšljivec, iščite le Milko, da ide z Vami domov, slaba hrana bi bila to za njeno dušo in nevarna tudi njenemu telesu,“ vskipel je kapelan in zaloputnil vrata.

„Za dušo in za telo skrbite že Vi in moram to skrb prepustiti Vam“, rekel je smehljaje in ostal, kakor prilepljen v sobi. „Veste g. kapelan, rad bi jo peljal domov k svoji stari, potem bova doma kako razmotala to stvar.“

„Pojdite, Vam rečem, precej pojdite Vaše Milke ni bilo tukaj in ženske . . . Pregrešno je bivati o njihovem obližju, kakor pravi sv. pismo.“

„Menite, da danes ni bilo pregrešno?“

„Idite!“ vpil je kapelan in tiščal z vso silo Poredna k vratam. „Apage, satanas! in porinil ga je skozi vrata.

„Latinski ne razumejem, Milko menim, ste pa že danes malo učili“, dejal je Poreden glasno in šel počasi po stopnicah. Pogledal je na vrt, preiskal veže, dvorišče, Milke ni. Vidite in poznate li zlobo vražjo? Milke niti ni bilo.

„Eh, kaj šla je mej tem skozi vrata, ko sem bil jaz gori, saj so prav prostorna vrata in široka, kuharica ne vidi nikdar nič, ne sliši nič“, govoril je sam pri sebi Poreden in strašno pametne zdele so se mu te besede, nam seveda ne!

Tudi obrt.

Nadzornik: (na novo prišlemu potepuhu): Tu se boste morali poprijeti dela in sicer takošnega, kakoršnega ste se naučili. S kako obrtjo ste se do sedaj bavili?

Potepuh: G o d e c sem bil.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Vera je v nevarnosti!

Ta bojni klic razlega se že par let po ožji naši domovini, po Kranjski, katera dežela po vsej pravici sluje, da je še bolj „glaubensstark“ nego sama Tirolska. „Vera je v nevarnosti!“ ta bojni klic ponavlja se nam dan na dan, zdaj v kakšnem klerikalnem listu, zdaj v božjem hramu z lece.

Odkod ta krik? Kolikor jaz vidim in čujem, ni verska gorečnost v deželi prav nič ponehala, narod naš je bogaboječ, nraven, rad pohaja v cerkve in stori za božjo čast, kolikor le more, ostal je takšen, kakeršen je bil pred par leti, ko še nihče ni kričal, da je v nas vera v nevarnosti.

Ker naroda v tem oziru nobena krivda ne zadeva, iskati nam je drugej, kaj je uzrok, ali vsaj povod temu klicu. Iskati nam ni treba dolgo. Ta klic izmisli si je duhovščina, ne v sa, ampak nekateri slavohlepni in vročekrvni kapelani, ki pod to pretvezo hoté ribariti v kalnem. Izvalivši se jedva iz semenišča, nastopajo že pri prvem koraku v svet s toliko samosvestjo in oholostjo, da prav nič neso podobni služabnikom božji, kakor smo jih bili sicer vajeni. Vsak tak kapelanček zmatra se že nezmotnega in „po znanih uzorcih“ zajaše politiško kljuse, v živi nadi, da bode s hujskanjem in ščuvanjem obrnil pozornost naše in napravil karijero.

Klic: „Vera je v nevarnosti!“ je le španjska stena, za katero se skrivajo osebni in strankarski sebični nameni. Zato vidimo in čitamo, kako se narodnost kot nepotrebna prtljaga odriva na stran, kako se umetno dela razpor mej narodom samim. Ker ni družega nagiba kriči se v svet: „Glejte jih, brezverce! Cerkev in duhovnike bi radi odpravili, grozoviti liberalci!“ In zdaj tu, zdaj tam stopi kako kapelanče na leco, se razkorači, kolikor le more in začne, mesto da bi oznanjeval božjo besedo, učil in priporočal ljubezen in spravljalivost, hujskati ščuvati in psovati na neljube mu osebe, ki ne verujejo v nezmotnost njegovo, marveč ga le predobro poznajo, da ni družega nego slab glumač, Nemec bi rekel: „ein Coulissenreisser“.

Tak „deskoprask“ je mej drugim tudi kapelan Oblak pri sv. Jakobu. Grozno je grmel preteklo nedeljo proti „brezvercem“, svaril poslušalce, naj nobenega „brezverca“ ne pozdravljajo, naj ne kupujejo pri njem. Kapelanče Oblak je izvestno mislil, da je Bog vedi kaj pametnega povedal, a bilo je vse jako neumno. Poslušalci so ga pomilovali in bili večinoma jedini v tem, da bodo take propovedi v bodoče lahko pogre-

šali. Kapelanče Oblak, ki svojo neznatnost tem načinom skuša napihnuti, bil bi imel svojim poslušalcem povedati, na čem se „brezverec“ spozna, naštetih bi imel gotova znamenja. Da, ako je sploh poštenjak, ki ima kaj poguma v sebi, navel naj bi „brezverce“ z imeni. To bi bilo koristno v dvojnem oziru. Prvič: bi poslušalci vedeli, koga ni smeti pozdravljati. Drugič: bi pa „brezverci“ imeli priliko, z Oblakom seznaniti se malo bližje. To bi sicer ne bil nikakšen užitek, a bilo bi umestno in imelo morda dobre posledice.

Dne 29. junija spravljal se je celó Šenčurški župnik Martin Povše nad liberalce, zlasti pa nad „Rodoljuba“, pred katerim je strašno svaril. Župnik Povše je izvestno čudak, ker je že 29. junija vedel, kaj bode pisanega v „Rodoljubu“, ki je izšel še le 4. julija Uspeha pa njegov govor ni imel prav nobenega. Kmetje so z glavami zmajevali in rekli: „Danes so pa gospod čudno pridigovali!“ Starega moža pa sem čul reči: „Čemu to? Ako „Rodoljub“ ne bo kaj prav pisal, ga bodo že v Ljubljani pristigli. Ako pa ne bode nič proti postavi pisal, naj ga tudi gospodje v miru pusté!“

Iz teh besed čuje se glasna sodba, da leca ni prostor na časnikarsko konkurenco. Čem bolj bodo gospodje na leci razsajali, tem menj bodo ugleda imeli. Jaz jih pomilujem na njih kratkovidnosti. V kratkem času dosegli so toliko, da prava vera ni v nevarnosti, a vera v kapelane hujskače, izginila je kakor kafra. In to je dobro spričevalo za razsodni naš narod!

Národní pregovori.

(Zapisal Radovan.)

Beračija se ne skriva.

Krava pri gobci molze.

Sam, kakor kramar na Šmarni gori.

Tudi v cunjah je denar.

Če večja krava, večje tele. (Der Dumme hat's Glück.)

Nobena pesem ni tako lepa, da bi se ne izpela.

Vsak svetnik ima roke k sebi obrnene.

Mlad skeptik.

Mati pošlje Tončka v cerkev. Ta pa stopi namesto v cerkev k sosedu, kjer najde Tinčka, s katerim sta potem šla igrat „fernikule“. Tinček ga je kmalu obral in Tonček pride ves žalosten domov in potoži svojo nezgodo materi.

„Prav ti je, reče mati, to je božja kazen, ker nisi šel v cerkev.“

— „Saj Tinče tudi ni šel pa je vendar vse dobil.“

Nevaren pes.

Nekdo hvalil se je v družbi, da je imel psa, kateri je razločil precej potepuha in poštenjaka.

„Ali kam Vam je prešel,“ uprašal ga je jeden mej poslušalci. Oddati sem ga moral, še celo mene je grizel!“

—n—

Slaba tolažba.

Gospica: Slišite, to je pa strašno nevarno, voziti se ob tem prepadu. Konj stopa vedno tik njega.“

Voznik: Bodite brez skrbi, predno Vas prevrže, povali se sam doli.

—n—

Na Krakovskem nasipu.

(Po telefonu.)

Janez: Kaj za en rôl sa pa držale naše podklopence na Krsten dan zvečer pred cerkvijo?

Jaka: Jemnes pomagi! kaj nič ne veš? Sklenile sa, de bo zdej mogu svet Janez dol iz velga altarja, pa boja Kalana gor postavle, ker pravja, da je Kalan zadubu skuz trplejne po Narodu in Brusu marternska krona; tud se jim zdi svet Janez že prestar in b'se zdej šikal, k mama že novga fajmaštra, deb imel tud novga svetnika v altari, zatu pa tud letas nisa nič pred cerkuja skrancale in ocirale.

Janez: Tete šmejt! Kalan b' biv pa res koker za nalaš za v altar postavt, potel b' bla saj kerkrat cerku povna, zdej je taku zmeram prazna. Kalan je pa res živ svetnik, sej mu že svetnost iz lica in iz sukne sije, ker se svét, koker tist ta zlat keber.

Jaka: Pa še neki. — Al s' vidu, de Kalan vseli rokovice natakne, kader pride h nam v vas?

Janez: Ja, ja, zakaj nek? morde za tu, da je bël spucan, al pa ima nas za taku fajn l'di, de nas z roko-vicam perjema.

Jaka: Ha, ha, ha, ha! No, zdej pa videm, de prov nič ne veš. Posluš! — Zadnič, k je peršov Kalan k nam, pa brez rokovic, so derle vse ženske mlade in stare za nim, koker de b' biv sam firšt peršov in sa mu hitele tako roke kušvat, de se jih je kumej sprut branu; peršla pa je tud ena vsa užnofana in k mu je roka kušenla, ji je pa od nusa na roka kanil in Kalanu je roka potlej taku emrdela, de ja še z žajfo drug dan ni mogu umit; od tisteh mal pa vseli rokovice natakne. Pa on

je tudi còrt kože in potel pa veš, če mu s taka andahtja in l'bezenja roke kušujejo, sej ga more le roka pečt, ker pravja, de l'bezen peče.

Janez: Jej, jej! De morja te babence vender taku zatelebane bit v enga dehovenga. Če tu zve Rimske ka-tolik, kaj bo nek reku.

Jaka: Ja, videš Janez, tu je pa spet drgač. L'bezen je namreč več sort, koker sa več sort ldje. Če se ena mlada dekle v enga mladga fanta zagleda, ga tud poželi, in tu je strašnu velele greh; če pa ena bël posterna dvica al pa tud mlada zakonska rada vid enga gspuda in ga lubezniv pogleduje, tu je pa en cahen spreobernejna, ker gleda pred saba le apostelna l'bezen, in če še mal joka zanj, koker zadnič ena, ima pa še več zaslužejne per Buh. Zatu pa včasih kakšna kodrasta pobožna dvica še zvečer gspuda k seb povab', de skupi premišlujeta trp-lejne tga sveta, nekterkrat clo pozen v nuč, ker b' blu sama, same sebe strah, k' b miselna na svoje mlade dni.

Janez: A, zdej pa že vem; tedej je l'bezen koker dnar, popernata in pa iz srebra!

Jaka: Kaj pa de, naša l'bezen je popernata, ker hmal zgori, ti gspudi imaja pa sreberna, namreč ja maja tam in tolk cajta, dokler čutja kej pod pavcam; in pa taka sreberna l'bezen tud v vognji na zgori, ampak srebru je potli lepši; zatu se pa taka l'bezen tud nar rajši s plajšam kršanske pozablivost pokrije.

Janez: Hvala lepa Jaka, toja šula je pa dobra, zdej spet neki več vem; z Bugam! drug bart kej več!

Jaka: Z Bugam no, Janez; pa za-se obdrž, kar sva govurla.

Zajec in mačka.

Zajec in mačka bila sta se sprijaznila šetajoč v kupe pred gostilno, nad katere vrati je bilo napisano: „Danes zvečer zajec!“

Oj kako je tedaj — — —

Kako slavno „morostarji“ pri mestnih volitvah propadajo.

Bilo je taisti čas, ko je bila vera v veliki nevarnosti. Pokala je na vseh udih, kakor da bi jo božjast lomila.

V tej stiski zatrobi sv. Kalan na vse kraje sveta naznanjajoč, da treba vsem taistim, kateri imajo volilno pravico za mestni zastop Ljubljanski dne 20. aprila v Ljubljano priti, da volijo njega in druge v njegovi milosti stoječe može.

Štepanci, Hruščani, Brezovci, Dobrunjci in nekateri Posavci, vsi so dobili naročila iz župnih uradov, da naj ne zamude ta čas pridobiti si odpustkov; ako pahnejo krivoverce in brezverce s kurilskih stolov mestnega odbojništva, je vera rešena in vsakdo dobi plačilo po svoji udeležbi že na tem solznem svetu, po smrti boče pa gledal sv. Kalana od obličja do obličja.

Ta razglas zvrto glasil je ne samo mesto, temveč tudi okolico. Vse je vrelo, vse gibalo. Glas je zašel tudi mej „morostarje“, kateri so že lansko leto sv. Kalana prestol krepko podpirali.

Navdušeni proroki so v Črni Vasi, v Hauptmancih in na Ilovici ustali ter polni Kalanovega duha volilca nagovarjali, da naj se ne puste premotiti od brezvernih za brezvero delujočih ljudij.

Rekli so, da kdor nima Kalanove vere je brezverec, katerega treba kot gada preganjati. Vse nezgode, povodnji in druge poljske uime izvirajo samo od tod, ker ne verjamejo besedam Kalanovega proroka. Morostarji so pa tudi možje, da malo taci. Vsi se zavežejo da hočejo s sv. Kalanom živeti in umreti.

Na volilni dan pripravi se vse na to velikansko borbo, v kateri hočejo zmaja brezverstva ugonobiti ali pa slavno propasti, — kaj propasti, tega ne, „morostarji“ so vajeni zmagovati.

Vsi za jednega, jeden za vse, mi smo mi „morostarji“! — Zberejo se razven nekaterih ter koračijo v božjem strahu proti beli Ljubljani. Vsaka vojska mora imeti generala mislili so si tudi „morostarji“ si izvolijo vojvodo Jakata iz slavne jare rodovine. Pod praporom prave vere prikoračili so do mestne mitnice.

Vsakdo odl-žil je tukaj svoj kovčeg, kajti imeli so mnogo orodja in orožja, da svoje zahteve podpirajo tudi z orožjem v roci. Tu vidiš šoto, tam ima Matevžek ves „cvirncajg“, tam Joželj iz Hauptmanc nosi v izanskem barji ukradene mostnice.

Vso to prtljago pregleda mitničar.

Vojvoda Jaka imel je veliko vrečo na rami, na kateri je bil napis „7. božja zapoved“. Mitničar takemu

blagu ne vaje, sune s špico v vrečo ker sumi, da ima Jaka kako divjačino v vreči.

Zares jo je zadel, Jaka je hotel svojo Uršiko v mesto vtihotapiti.

Vzlic tej nezgodi korači močvirska bojna jata pogumno proti volišči. Odložili so pred rotovžem šoto in mostnice, iz katerih bi se v slučaju zmage sestavila gromada, na kateri bi „morostarji“ pekli ljubljanske brezverce.

Kalanova Vera ni vedela, kaj bi od samega veselja storila, videč tako navdušeno krdelo bojevitih „morostarjev“, katerih načelnik je bolj avstralskemu črncu nego Evropecu podoben, skače po velikem trgu, se prekucuje čez kamna pred cerkvijo sv. Miklavža, kakor bi bila besna.

Ko se volitev pregleda, pokaže se, da je brumna klerikalna stranka pogorela. „Morostarji“ zapuste klaverni volišče, up jim je po vodi splaval. Pravo vero odnese Ljubljana proti Črnemu morju. Jakova Uršika pa iz svete jeze, da je njen Jakec v volilnem boji propal, uide v Gradec ali pa še kam drugam. Ali ne bi bilo bolj pametno, ko bi šli „morostarji“ mesto na volišče s takim voditeljem rajši rakom žvižgat?

Prostodušno.

Sodnik: „Sedaj ste že sedmič pred sodiščem. Ali res ne morete biti pošten in priden.“

Potepuh: Še nisem skušal, gosp. sodnik. —n—

Samozavest.

Sodnik (zatožencu): Poškodovanje ključavnice kaže, da ste s silo ulomili.

Zatoženec (ponosno): Gospod sodnik, kadar sem jaz ulomil, nisem nikdar ključavnice poškodoval. —n—

Prepozno.

A.: Kaj ne da, dober svet je tolarja vreden?

B.: Da včasih še več.

A.: Ali mi daste tolar, če Vam enega povem.

B.: Da, če je v resnici izboren in nov.

A.: Potem Vam svetujem, da meni ne posodite ni peneza.

B.: Svēt je res izboren, nov pa ni — to so mi že vsi vaši znanci svetovali. —l—

bežal zajec, kako pa še le — mačka!

Dopisi.

Z Dolenjskega. Pred kakimi 3 ali 4 leti naročil sem knjižico „Stezica v nebesa“ (10 kr.), a dobil odgovor, da knjižica „Stezica v nebesa“ ne bode več natisnena, ker so gospodje spoznali, da se otroci samo igrajo s tako majhno stvarjo (kar je resnica) in ker je knjižica sama na sebi tako majhna, da se lahko pogubi (posebno otroci), ter da vsled tega ne dela družega dobrega, nego starišem šestice zapravlja.

Po mojih mislih bila je to popolnoma opravičena naredba in vesel odobral sem ta salomonski sklep.

Kako se začudim, ko čitam inserat v „Slovenca“ „Stezica v nebesa“ trdo vezana samo 10 kr.“ Ker si sam nisem mogel tolmačiti, povprašal sem v Ljubljano in dobil odgovor, da se mi lahko z 10.000 izvodi postreže.

O moj Bog, vzdihnem, kaj vse denar ne zmoti in kako misli in dobre sklepe ovrača.

Z bukvicami igrali se bodo otročički, s šestkami pa gospodje

..... premišljuje, ker gre samo za drobiž, zato tako pogosto tolče „Slovenec“ po „Narodu“. Samo za ljube naročnike, pardon za drobiž gre.

Gospod urednik! recite kar hočete, mi na deželi smo že zdavno spoznali, da razpor v Slovencih je samo zaradi „dojače“ trajen sedaj. Ker so gospodje pod talarjem jeli svojo obrt tako raztegovati, ni mogoče več, da bodo odjenjali, dobro vedoč, kakor hitro razpor neha, dojače več pogosto padale ne bodo.

Žalibog, narod slovenski trpel bode vsled lakomnosti nekaterih Kadar „Slovenec“ o židu piše, misli si, žid tam, žid sam,

Gospodje dobro vedó, „pecunia dominus mundi“, s tem zmagaš ne pa z vero.

Toda tudi tukaj je vsegamogočna roka postavila svoj cil, naj si zapomnijo gospodje. Agitator II.

Z Notranjskega smo dobili tole pismo: Gospod urednik! Jaz ne sovražim poštnih uradnikov, tudi nisem sovražnik žensk, posebno če so lepe in mlade. Toda, kadar se združita ta dva pojma v jedni osebi, potem mi ista ni posebno simpatična. Pa nikari misliti, da jaz ženskega poštnega uradnika sploh videti ne morem. Nikakor ne. Saj vem, da je po celem Kranjskem in drugod tudi razvada, da si gospodje poštarji omislijo pomagace v podobi lepe, mlade praktikantije, katera jim spravlja v nered poštno pošiljatve, mladim trgovskim pomočnikom pa njih srca. To še ni smrten greh! Nekoliko manj odpustljivo je že, če si gospod poštar nabere cel penzjonat, kakor je tam doli na Dolenjskem za Savo nekje bila navada. V nebo upijoče pa je, če se kje dopušča kaj jednacega, kar imamo pri nas. Pri nas na pošti imamo štiri osebe, katerih nobena nima hlač — vsaj vidnih ne!! Pa to še ni najhujše hudo. Naše sansculotovke nimajo nobenega pojma o svojem poslu. Najbolj možata in najbolj podkovana v svoji stroki je tista, ki raznaša pisma.

In naše poštno ravnateljstvo, ki kaže v nekaterih zadevah, na primer kar se tiče nemških poštnih pečatov, tako doslednost, nima nič proti temu.

Ne bodem Vam našteval raznih neredov pri tem uradu, zato sem si izbral drugo pot, vendar se mi je umestno zdelo to omeniti ravno sedaj, ko so zbrani na Dunaji veščaki poštnega prometa celega sveta, kot nekak kuriozum!

Razne prilike, razni vsikliki.

Ha!

He!

Hi!

Ho!

Hu!

Nadzorstvo v verski šoli pod drobnogledom.

II.

Dasi klerikalni krogi nehoti sami pripoznavajo, da neso sposobni za nadzorstvo, vendar „Domoljub“ še vedno jadikuje po verski šoli, boljše rečeno po gospodstvu v naši šoli. Kaki časi bi nastali za učitelje, kaže cenjenim čitateljem zadnja notica pod gorenjim naslovom. Ubogi potem naši vrli učitelji; uboge njihove družine, ker iz same ljubezni do bližnjega vzeli bi jim vsakdanji kruh, ako bi tudi ne vedeli zakaj. Da je le preistinita

moja trditev, sprevidite iz resnične dogodbe novejšega časa. V okrajni gorenjski bil je učitelj, ki je imel nesrečo, da nekemu kapelančku (in krajnemu šolskemu nadzorniku), ki po izreku njegovih tovarišev dela prepire kamor pride, ni prijal. Zato je kmalu po svojem dohodu začel rovatiti proti učitelju in ga tožaril na vse strani. Da je laž imela glavno ulogo, je samo o sebi umevno, ker kapelanček pripoznal je sam, da ako treba svoj namen doseči, tudi laž uporablja. Rekoč: „Saj bi me škof ne bil pustil na to faro, pa sem se mu zlagal, da sem bolan, potem je p. šlo“.

Toda k stvari! Neki deček nosil je meso v farovž in prihajal ob 10¹/₂ mesto ob 9. uri v šolo. Tudi so hodili iz farovža ponj mej poukom, da je nosil pisma na pošto. Učitelj nekaj časa potrpi, misleč, da ne bode prepira, a ko se je stvar le nadaljevala, prepove dečku tako pozno dohajati v šolo. In sedaj bil je ogenj v strehi. Kmalu potem dobi poročilo, da je tožen, da je uporabljeval šolarčke za svoje gospodinjstvo, češ, da so nosili kamenje za vrt, po cele ure vodo in dr. Je li učitelj kuhal v tisti velikanski množici vode kamenje, mi ni znano, a to dobro vem, da je bil učitelj kazensko premeščen v najhujši zimi z bolnimi otroci. In to: I.) radi tega, ker je uporabil šolsko deco za svoje gospodinjstvo — in sicer, ker so nosili deca za šolski vrt potrebne stvari, katerih uzorni krajni šolski svet ni hotel pripraviti. II.) ker ni pustil nositi mej šolskim poukom v farovž mesa. Kdo ruši slog? Slavnim šolskim oblastvom bi pa občinstvo bilo jako hvaležno, da bi ne pripuščalo, da bi se učiteljem trpinom suha skorjica še bolj ne ogrenila na tak način, ker ne moremo si misliti, da bi učitelji pri takem ravnanju mogli ohraniti si veselje do plodnega delovanja.

Drobiž.

I.

X.: Zadnjič sem nekje bral, da je po Notranjskem dosti Zagrebškega vinskega fabrikata. Kaj praviš ti k temu?

Y.: To je faktum; jaz vem to iz lastnega prepričanja!

X.: Kako to?

Y.: Oni dan obiskal sem prijatelja na Notranjskem. Preden sem šel od tam, udeležim se še lova. Pri povratku stopim zaradi žeje v krčmo ob državni cesti ter pokličem pol litra vina. Komaj ga nekaj izpijem, jelo mi je grlo vkup vleči, kot bi me rabelj zanj tiščal! Ko sem na to krčmarico in za njo še krčmarja uprašal, kje sta kupila to vino, sta mi vsled zadrege tako zmedeno in neumno odgovorila, da sem kar ustal, pustil vino, plačal in odšel. Ko stopim pa iz veže, zagledam pred hišo pripeljati voznika baš sod vina, a na sodu ime firme: „V. Stern i sinovi v Zagrebu“.

X.: Tedaj si res pil vinski fabrikat?!

Y.: Seveda, in še proketo pekel me je v grlu!

X.: Pa ga vendar kapelan B—k in Ribničan Janez tako rada tam „vlečeta“, in zadnji ga še prav hvali!

Y.: Kaj?!

X.: Istina! Pravi: „Saprlot, to je kapljica to, 'm ja!“

Y.: Pojdi se solit! Janez je ta, Janez je oni, Janeza sta oba!

X.: Vsaj krčmar s svojim vinom ima oba za Janeza.

II.

Trgovec P.: Kdo te je pa tako obdačil?!

Trgovec J.: Nadzornik, pobožni Valentin.

Trgovec P.: Kdo mu je pa pomagal?

Trgovec J.: Moj sosed, trgovec „na velikem trgu“.

Trgovec P.: Kako to?

Trgovec J.: To je njegov zaupni mož!

Trgovec P.: Pa, če se prav spominam, si vender rekuriral in so ti znižali?!

Trgovec J.: Seveda, za cele tri krajcarje.

Smešnice.

(Priobčil Posiliživ.)

1.) Pojasnilo.

— „Oče, kaj je to: beletrist?“

— „Saj se učiš francoski? Povej mi torej, kaj se reče belle po slovenski?“

— „Lepo“.

— „In triste?“

— „Žalostno“.

— „Glej, to je prav lep pa tudi prav žalosten poklic, ker tisti, kateri ga ima, navadno nikoli denarja nima.“

2.) Iz otročjih ust.

„Oče, kako dolgo je že, odkar so Turki Dunaj oblegali.“

„Dve sto in osem let!“

„Dve sto in osem let! Kako vender čas hitro preteče!“

3.) Pošten odgovor.

— „Za Boga, vi pijete žganje kakor vodo!“

— „Ne, vode ne moram tako piti!“

— „Kako daleč je v nebesa?“

— Pol dneva; saj je Kristus, ko je opoldne na križi visel, desnemu razbojniku rekel: „Še danes boš z menoj v raji“.

5.) Krčmarska aritmetika.

Gost: „Koliko narežete takih osmink od jedne goske?“

Točaj: „Kakor se nameri; tako okolu trinajst ali šestnajst.“

6.) Za vežbanje jezika

priporoča nek list večkratno izgovarjanje imena nove prestolonaslednice Havayske. Omenjena dama se namreč imenuje: Viktorija Kavekin Kainlani Lunalilu Kalani-nuiāhilapalapa.

Šilo za ognjilo ali obrt na katoliški podlagi.

Pred nekaj tedni poslal je reven kmetič Štefan D. iz Št. Petra na Medvedovem selu „Narodni Tiskarni“ 45 kr. za „Zbirko domačih zdravil“. „Narodna Tiskarna“ oddala je denar „Katoliški Tiskarni“, katera je kmetu poslala dva izvoda Kalanovih pripovedi in nastopno dopisnico:

„Za poslani denar, katerega smo od Narodne Tiskarne sprejeli, odposlali smo pod + zavitkom 2 Povesti od Kalana, ker Zbirka domačih zdravil ni več za dobiti.“

Gospodje v „Katoliški Tiskarni“ so torej tako naivni, da je „Zbirka domačih zdravil“ isto, kar Kalanove povesti. Hm, hm! Taka katoliška podlaga pač ni solidna!

Strah na dveh straneh.

Soproga: Oh kako sem se ustrašila! Imela sem v kuhinji posla, kar neznan človek skozi okno pogleda.

Soprog: Pomiri se, on se je gotovo še bolj ustrašil.

Zabavne naloge.

(Priobčil I. Š.)

I.

Črta, podgana, zemljevid, koklja,
Dunaj, lepo, grezniti, Onega,
tele, veriga, kdorkoli, odstop,
kapa, koleda.

Vzemi vsaki teh besed jeden zlog. Ti zlogi zaporedoma čitani, povedó stih iz znane slovenske pesmi.

I	II.						2
m	3						a
e	i	d	P	a	h		a
š							p
i							š
L							h
k							i
a	4						a
r	r	č	V	i	e		n
b							s

Prestavite črke tako, da bodo kvadrati 1 in 2 od zgoraj nizdolu in kvadrati 3 in 4 od leve na desno značili tužen dogodek iz l. 1592.

III.

Če bi molila vselej,
Ko zvesto mislim nanj,
Bi sveta kmalu bila
Brez dobrih vseh defanj,
Znabiti res ljubezen
Napravi mi še to,
Saj ona zaslužila
Človeku je nebo.

Debelo tiskane črke primerno zloženo povedo ime pisateljice, ki je zložila te stihe.

IV.

(Rebus.)

E on

5

10

(Rešitve in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Rešitev zabavnih nalog

v 12. številki.

I.

POT-TOP

II.

Slovar.

III.

Računska igrača.

Oče ima 40, mati 38, najstarejša sestra 15, najmlajša 13, stareji brat 9, najmlajši brat 4, Anže pa 20 let. Vseh petero otrok ima 61 let, torej 17 menj nego oče in mati.

IV.

Vino-tok — Vinotok.

V.

Bog in narod!

Za drugo nalogo nam ni došla nobena rešitev. Ostale so pa prav rešili: Silvin Hrašovec, stud. iur. v Gradci, Josipina N. v Ljubljani, A. Sorko v Mariboru, I. Ž in Ana I. v Ljubljani.

Listnica uredništva:

Gosp. K. v Trnovem: Motite se. Gospod V. Bizjak ni naš sotrudnik. Nam brez njega dohaja o trejalkah v Trnovem in Krakovem, o Kikerikiji in drugih toliko gradiva, da bi ž njim lahko napolnili ves list, ko bi se nam prostora škoda ne zdelo. Danes zopet se nam je ponudila neka prav mična povest o Semrajki in ciganki.